

SUOMEN SOTI

Tässä numerossa

- 8 JYVÄLLÄ** Natoon vai ei Natoon – Tshekin ja Itävallan erilaiset tiet *Jaakko Bergqvist* • Naisten suurharjoitus netissä • Maailmalta *Perti Lappalainen* • Perustetaan linnoitusmuseo *Jaakko Bergqvist* • Salpa-rakentajia muistettiin mitalilla • Mitä Kosovo opettaa eli pitäisikö Suomessakin siirtyä palkka-armeijaan? *Teuvo Tikkanen* • Kenraalin läksiäissanat *Pekka Visuri*
- 14** Punaisen baretin päivä • ”Hoidetaan kuljetushelikopterit ensin” • Erikoisjääkärit *Tapio Mäkinen*
- 18** Suomea halutaan yhä puolustaa – Suomen Sotilas teetti mielipidetutkimuksen *Jaakko Puuperä*
- 22** SELON TEKO – hallituksen puolustuspoliittisen linjauksen arviointi *Pekka Visuri*
- 24** Sotatyötä johtavat jatkossakin reserviläiset • Koviin tehtäviin tarvitaan hyvä koulutus *Jaakko Puuperä*
- 27** Tekniikkalehti
- 44** Yli rajan 1941 *Jouni Suistola*
- 46** Katsotaan, sanoi sotilaslääkäri *Jura Jukola*
- 48** Armyshoppailua internetissä *Kari Huhtama*
- 50** Maailman parhaat ampujat • Mikä ihmeen CISM? *Matti Mähönen*
- 52** Kyläkauppias Keskinen kutsui veteraanit lounaalle *Marko Eriksson*
- 56** **TAUKO** Sankarivainajien tie kotiin *Aatos Alhainen* • Isä etiketissä *Jura Jukola* • Uutuuskirjoissa mitaleita, karttoja ja aamukampoja *Markus Anaja* • Pioneerija suojelujotos 2001 • Tarkat ampujat • Reserviläiset Pärnussa
- 55** Heraldikassa lisää Hubertuksen hirviä *Jukka Suvisaari*
- 59** Palautteita
- 60** Terveidenhoito: sydänveritulppa *Eero Lehmuskallio*
- 62** Kenttäkeittiö *Riitta Salo*
- 65** Otila kysyy *Jyrki Otila*
- 66** Ei-tappavista aseista *Jukka Knuuti*

KANSI: SA-KUVA

JULKAISTAVA AINEISTO. Aineisto hyväksytään julkaistavaksi ehdoin, että Kustannus Oy Suomen Mies saa aineistoon hyvän kustannustavan puitteissa eri korvauksetta vapaan käyttöoikeuden tiedonvälitystoiminnassaan, ellei muuta ole nimenomaisesti sovittu.

TILAAJAREKISTERI. Lehden tilaajarekisteriä voidaan käyttää suoramarkkinointitarkoituksiin. Niitä lehden tilaajia, jotka eivät halua että heidän tietojaan käytetään, pyydetään ilmoittamaan siitä lehden tilauksen yhteydessä.

Itämeri – rauhan meri?

■ Hallitus antoi kesällä selonteon, joka keskittyy Suomen puolustuksen linjauksiin. Eräitä keskeisiä kysymyksiä on kuitenkin jäänyt avoimeksi ja uusia kysymyksiä herännyt. Suomen Sotilaan asiantuntijatyöryhmä on paneutunut selontekoon arvioiden sen pitävyyttä ja yksityiskohtia nyt jo muuttumaan ehtineessä tilanteessa. –Sivut 22–23

SAKUNA

Mitä mieltä maan puolustuksesta

■ Suomen Sotilas teetti elokuun lopulla kyselytutkimuksen, jossa selvitettiin tuttuja asioita hiukan uudeltaisesta näkökulmasta. Haluttiin tietää mm. missä määrin tavallinen kansalainen on valmis laittamaan itsensä, lähimmäisensä ja rahansa likoon puolustuksen hyväksi. Tutkimus perustui satunnaisotantaan. 150 suomalaista sai kertoa, mitä mieltä asioista ovat. Tulokset tukevat osittain yleisiä käsityksiä, mutta uusiakin havaintoja saatiin. –Sivut 18–22

Isoja asioita

Ajan kuvaan kuuluu, että maanpuolustuksen toimialueella muutamassa kuukaudessa nousee esiin ja poistuu kuvasta monia sen kokoluokan asioita, että yhdessäkin niistä olisi takavuosina ollut aineksia pitkiin pohdintoihin.

Muuan avaus on mietintö reservin päällystön koulutuksen uusimisesta. Keskusteltavaksi tulevat sen yhteydessä muun muassa, miten aktiivinen reserviläinen voi saada yhteyden puolustusvoimiin, mitkä ovat omaehtoisen kouluttautumisen mahdollisuudet ja keinot, ketkä muodostavat kertausharjoitettavan "avainreservin", ja pudotetaanko muut reserviläiset johtajineen sa-armeijan rattailta.

Hallituksen antama turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko kuuluu myös isoihin asioihin. Suomen Sotilaan asiantuntijaryhmä tarkasteli hallituksen antamaa puolustusselontekoa ja löysi siitä kysyttävää. On ilmeistä, että tämä selonteko ei ole megaluokkaa. Sellainen tullee 2004. Silloin saataneen vastauksia myös siihen, miten väistämättömästi edessä oleva vapaaehtoisuuden hyödyntäminen aiotaan hoitaa.

Kansan korkeasta maanpuolustustahdosta puhutaan niin omahyväisesti, että se alkaa kuulostaa mantralta. Halusimme selvittää asiaa toisin mittarein, ja tilasimme siitä tutkimuksen. Näyttää mm. siltä, että 15-24 -vuotiaiden ikäluokkien maanpuolustusasenteet ovat selvästi torjuvampia kuin vanhempien, ja että vapaaehtoisen maanpuolustustyön tarjonta ja kysyntä eivät näytä kohtaavan. Lisätutkimuksiin ja toimintamallien tarkistuksiin tässä on selvästi aihetta ja aineksia.

Liittoutumisen vieroksunta on linjassa laajempien tutkimusten kanssa. On mielenkiintoista nähdä, miten tutkimuksen jälkeen saadut tiedot Baltian maiden NATO-suhteiden kehityksestä ja "viidennen artiklan" soveltaminen tulevat vaikuttamaan mielipiteisiin. Jälkimmäinenhan saattaa de facto merkitä sitoutumista sotaan, jonka kohteesta ja toimintavoista ei ole mitään tietoa.

Uuteen aikaan

Tiedot New Yorkiin ja Washingtoniin tehdyistä kauhistuttavista iskuista ovat tätä kirjoitettaessa puolen vuorokauden ikäisiä. Lehden ilmestyessä tiedetään jo paljon enemmän, mutta jo nyt voidaan arvioida sitä, mikä vaikutus näillä sairasmielisillä siviilirikoksilla on puolustukseen ja sen teknologiaan.

Yksi niistä keskeisistä asioista, joita varmaankin paljon puidaan, on uusi sodan kuva. Jo jonkin aikaa on puhuttu epäsymmetrisestä sodasta. Se on eräs toimintamalli, jossa pienin voimin, mutta hyvin valmistelluin täsmäiskuin hyökätään valtion, tässä tapauksessa jopa suurvallan elintärkeisiin kohteisiin. On tiedetty jo kauan, että tuttu kotitietokone on hirvittävä ase vastuuntunnotomissa käsissä, ja nyt käytettiin taisteluvälineenä tavallisia liikennekoneita. Aseen ja vasta-aseen kilpa lavenee, muuntuu ja sen "säännöt" sumenevat. Laillisten ja oman kansan suojaamiseen tarkoitettujen asevoimien haasteet alkavat tulla myös aivan uusilta suunnilta. Ne kenties tuovat puolustusvoimienkin tehtäviin uusia piirteitä, mutta eivät muuta niitä millään tavalla.

Sotilasteknologia ei vielä kovin hyvin sovellu uuteen asymmetriseen, informaatioon nojaavaan ja siihen iskevään sodankäyntiin. Valtion ja kansalaisten turvallisuuden vastuualueiden rajoja, työnjakoa ja tekniikkaa jouduttaneen varmasti tarkistamaan. Paljon muuttuu, mutta perustehtävä säilyy silti ennallaan: Suomen suojaaminen hyökkäykseltä, tapahtui se millä tavoin tahansa.

HEIKKI TIILIKAINEN

heikki.tiilikainen@suomensotilas.fi

KUVA: JOUKO SUIKKARI

Sotatyönjohtajat

Puolustusvoimat tunnustaa reservin johtajien täydennuskoulutuksen puuttumisen ja etsii uusia keinoja tulevien aikojen haasteisiin vastaamiseen. Vapaaehtoisuus on nousemassa uuteen arvoon. –Sivut 24–25

Salpalinja: SUURI TUNTEMATON

Suomenlahdelta Sallaan ulottunut huikea linnoitusprojekti ja sen rakentajat ovat saamassa ansaitsemansa huomion. Ministeri Jaakko Numminen esitti salparakentajien muistomitalin luovutustilaisuudessa Miehikkälässä, että Suomeen perustettaisiin peräti linnoitusmuseo. –Sivut 10–11

4/2001

PÄÄTOIMITTAJA

Heikki Tiilikainen (09) 499 548

TOIMITUSPÄÄLLIKÖ

Jaakko Puuperä (09) 496 189

ERIKOISTOIMITTAJA

Jukka Knuutila

VAKITUISET AVUSTAJAT

Marjatta Hinkkala • Jukka Knuuti
Mika Kalakoski • Jukka I. Mattila
Eero Lehmuskallio • Jussi Niinistö
Juhani A. Niska • Risto Penttinen
Riitta Salo • Jukka Suvisaari
Pekka Visuri • Jura Jukola

TAITTAJAT

Ilkka Pitkänen
Kari Merilä (Tekniikkalehti)

NETTISOTILAS

Leif-Eric Rosendal

KENTTÄRADIO 100.3 MHZ

Jukka Vuolio

KUSTANTAJA

Kustannus Oy Suomen Mies

TOIMITUSJOHTAJA

Heikki Tiilikainen

TOIMISTO

Paula Kareinen • Leif-Eric Rosendal

MARKKINOINTI

Kim Vinari

OSOITE

Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki

Puh: (09) 496 189

Fax: (09) 492 058

toimitus@suomensotilas.fi

www.suomensotilas.fi

TILAUSHINNAT

10 nroa vuodessa; kestotilaus

265 mk/vsk, määräaik. 295 mk/vsk,

opisk. ja varusmiehet 220 mk/vsk

Levikki 15 290

Tarkastettu 7.1.1999

Irtonumeromyynti:

Akateeminen kirjakauppa

ILMOITUKSET

Ilpo Pitkänen Oy

Puh: (09) 349 9224

Fax: (09) 349 9223

mainos.aineistot@pitkanen.inet.fi

Ritva Louhi, Jarmo Paavola

puh: (09) 496 189

Fax: (09) 492 058

Mediamyynti Norrlin Oy /

Liisa Norrlin

Puh: (09) 590 395 ja (09) 590 804

Fax: (09) 592 587

KIRJAPAINO

Itä-Uudenmaan Paino Oy

Itäinen Tullikatu 10, 07900 Loviisa

ISSN-1237-8704

Aikakauslehtien liiton jäsen